

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy hónapra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és a ünnepek után való napon is.

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

KOLOZSVAR.
1905. február 2 csütörtök

HIRDETÉSI DIJAK:
Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 379. Kiadóhivatal: 379.

POLITIKAI APRÓSÁGOK.

Tallián somogyi levele. — Tiszta választások? — Az erdélyi disszidensek. — A kolozsvári dezentorok.

Kolozsvár, február 1.

Csodálatos járására vall az időknél, hogy a Tisza-párti zurnálistika szemében kik lesznek immár a nagy emberek. Legújabb ilyen nagyság, Polczner Jenő ur, a szegedi II. kerület „függetlenségi” képviselője. Erről az úrról eddig nem igen tudtunk egyebet, minthogy nem visel nyakkendő. Egy némely Tisza-párti újság róla írott tyrádjája után azonban azt kell hinnünk, hogy széles Magyarországon egyedül ő viseli az elvhűség és politikai következetesség fehér köntösét. Így irnak pedig róla azért, mert a szegedi I. kerületben, melyben Bánffy Dezső báró és Tallián Béla voltak a jelöltek, tartózkodott a szavazástól, melyből némelyek szerint épen ezért Tallián került ki győztesen.

Érdekes, hogy Polczner ur ezt a negatív irányu lépést azal próbálja igazolni, hogy Bánffy annak idején nem tiszta választásokat csinált.

Hát a mi a választások tisztaságát illeti, e részben Tallián ugyan nem vindikálhat magának valamelyes elismerést. Hisz vagyunk még, a kik emlékezünk a híres somogyi levélre, melynek szerzője Tallián Béla akkori somogyi főispán volt. Ugyanazonos személy Bánffy Dezső ellenjelöltjével. Ez a somogyi levél annak idején ötven ezer forint alkotmányos költségről beszélt, mint olyanról, melyet az akkor még „in floribus” uralkodó szabadelvű párti jelölt érdekében költöttek el a kaposvári kerületben.

Rövid emlékező tehetségű ember tehát Polczner ur, mikor erről megfeledekzik és a választások tisztasága szempontjából mozdítja elő a Tallián Béla győzelmét.

Valójában úgy áll a dolog, hogy Polczner ur azok közé a „függetlenségi” közé tartozik, a kik hangos szónoklatokban áradoznak az elvek piederstáljáról, de azért készek tolni az

uralkodó 67-es kormány szerkerét. Ma már kevés számmal vannak az ilyenek. Talán Polczner ur az utolsó mohikán közöttük. Anyakkendőtlén és rövid emlékező tehetségű Polczner ur. Mint példány eléggé érdekes ember arra, hogy ne kívánjuk mindjárt a muzeumba. Mert, hogy a végén oda fog jutni, az több mint bizonyos.

A Tisza István választásai tiszták voltak. Ez a legújabb felfedezés, melylyel a Tisza-párti hírlapirodalom meglepi a világot. A vita kedvéért koncedáljuk, hogy a felfedezőnek igaza van. Azt meg a vitakozó kedvéért egyenesen beösmérjük, hogy sem a Bánffy, sem a Széll választásai nem voltak tiszták. Legalább így állítja ezt a rovásos író. De hát mi lehet ebből a logikai következés? — lássuk csak.

A Bánffy és Széll választásai nem voltak tiszták s a szabadelvű-párt azokból győztesen került ki. Ellenben a Tisza választásai tiszták voltak s a szabadelvű-párt a kisebbség szerepére szorítottatott.

Nyilvánvaló tehát ebből, hogy a szabadelvű-párt hatalmonmaradásának erőforrását a választások tisztátalansága képezte. Ez a rovásos író nyilatkozatából levont logikai következtetéssel igazolható.

De azért a rovásos író mindannyiszor haragos arcot öltött a multban, valahányszor az ellenzék nem a nemzet akaratának kinyomatát látta a mult többségében! . . .

De hát nem akarjuk minden áron falhoz szorítani a Tisza-párti tollvivőket. Csak feljegyezzük, hogy a mostoha sors, mely kisebbségre szorította őket, milyen érdekes valóságokat csikar ki belőlük.

Am ha koncedáljuk is a Tisza választások tisztaságát, azt kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a disszidensekkel szemben minden fegyvert alkalmazhatónak tartott.

Hogy így tett-e más ellenzékkel is, nem mondjuk,

mert nincs rá elég bizonyítékunk s mert az eredmény is az ellenkezőre mutat némileg.

Azt azonban a leghatározottabban állítjuk, hogy a diszidensekkel szemben nem volt sem kímélet, sem loyaltás; Wass Béla és Thorockai Miklós grófokat, Barcsay Tamást a legfelháborítóbb erőszak buktatta el kerületeikben, úgy annyira, hogy az embernek ismét eszébe jutott néhai való jó Kovács Albert, ki következetesen azt állította a régi Tisza-rendszer egyik jellemző sajátosságának, hogy inkább elnézi a közjogi ellenzék erősödését, mintsem megengedje a vele egy közjogi alapon álló mérsékelt ellenzék pozíciójának megtartását.

Az erdélyi részekben, az eredményekből is megállapíthatóan, határozottan ez történt. Lehet, hogy ez az irány nem mint rendszer érvényesült, de tényleg érvényre jutott. És ezek után valóban nem lehet eléggé csodálkozni a cinis muson, mely a Tisza párti lapok hasábjain a 67-es alapért kesereg és annak a bukott Tisza-párttali közös védelmére a disszidens urakat hívogatja.

Eszünkbe jut itt egy történelmi anekdota.

Vitéz Simonyi óbester szembe állott a franciákkal. Hirül hozták azonban, hogy egy, a francia és magyar tábor dezentorjaiból alakult martalóc-csapat hol erre, hol arra üzi garázdálkodásait, a falvakat felgyújtja, az éllelmi szereket elpusztítja, az utakat megrongálja, szóval mindent megtesz arra, hogy a hadviselő feleknek a hadműveleteket megnehezítse, mind a két tábornak egyként kellemetlenkedvén. Átütent hát Simonyi óbester a francia generálishoz, hogy pusztítsák el közös erővel a martalóc-csapatot, mint a komoly hadviselés akadályát s addig míg végeznek vele — kössenek fegyverszünetet.

Nós hát a 67 és 48 harcának is szünetelnie kellett addig, míg elpusztítják a liberális martalóc-csapatot. Ez volt a disszidensek és a többi ellenzéki pártok együtt működésének a magyarázata. A választásoknál jó részben célt is értek az együttműködéssel. De hogy az a martalóc-csapat soha fel ne támadhasson, arra a disszidenseknek és ellenzékieknek is egyként jó lesz ügyelni a továbbiakban is.

Minthogy dezentorokról beszéltünk, meg kell emlékeznünk még néhány kolozsvári úrról, bármennyire is óhajtanánk különben nem foglalkozni velük. A „nagy jellemek” száma a választás napján is szaporodott két alakkal. Tudvalevőleg ezeknek a nagy jellemeknek diszes sorát Smiel Dávid nyitotta volt meg, mikor kilépett a közreműködésével megalakult „Uj-párt”-ból. Utána mentek Betegh Péter, meg Széki Miklós. Ezeket követte Pollák Samu, aki emlékezetes nyilatkozatában még állami függetlenséget hangoztatott, de azért leszavazott Feilitsch báróra. A kik látták, mondják, hogy még el se pirult e közben. A diszes sort azonban nem ő fejezte be. Nála is nagyobb jellemeknek mutatkoztak Fekete-Nagy Béla és Nagy Károly theologiai tanár ur.

Igazán restelkedve beszélünk erről a dologról, de morális kötelességünk beszélni róla.

Olyan élénken cseng ugyanis a fülünkben ennek a két urnak az „Uj-párt” megalakulásakor tartott lakomán a New-Yorkban mondott felköszöntője. Nagyon szépen szónokoltak mind a ketten Bebizonyították igen fényesen, hogy az „Uj-párt” irányzata mennyire jogosult és a programja mennyire aktuális. És 1905. január 26-án egyikük leszavazott Hegedüs Sándorra, másikuk Feilitsch báróra. Nem tudjuk, hogy vajjon pirultak-e, de annyi bizonyos, hogy Horovitz Bélának az egyszerű vállalkozónak politikai magatartása: következetesség és erkölcs dolgában elérhetetlen magasságban van az övék fölött.

— Politika és karhatalom. A végbement képviselőválasztások alkalmasak voltak a Tisza-kormánynak arra, hogy a legalább részben mozgósítsa a hadsereget. De ez a mozgósítás alkalmat adott arra is, hogy a hadsereg legénységeinek és tisztjeinek politikai érzelmei megnyilatkozzanak. Örömmel konstatáljuk, hogy a közshadseregnek nemcsak legénységét, de tisztikarát sem volt képes egészen osztrákká tenni az az osztrák szellem, mely a közshaderőnek különben minden intézményét átlengi. Épen ezért a választásokra kivezényelt katonaság igazán csak a rend fenntartásán örködött és távol állott minden erőszakoskodástól, sőt igen sok esetben buzdította a 48-as lobogó alatt

küzdő polgárokat. Nem nevezzük meg a helyet, az ezred számát is elhallgatjuk, mert nem akarunk kellemetlenséget okozni, de tudjuk például, hogy volt több eset arra, mikor a tisztek és legények így szóltak a szavazásra menő polgárokhoz:

— Csak a 48-ra szavazzon, csak a 48-ra!

Az egyik helyen megtörtént a következő eset:

A kormánypart egyik kortese megkérdezte az őrmestert, szabad-e kora reggel óta fagyoskodó katonák közt az esti szabadelvű-párti lakomára szóló jegyeket kiosztani:

— Én nem bánom. Csak ossza ki. Megpróbálhatja.

Egy tömzsi kis baka volt az első a kinek nagy leereszkedéssel kezébe nyomta a kortes a vacsora-jegyet. A baka megnézi és silabizálni kezd:

— Sza . . . ba . . . d . . . el . . . vü

Tovább nem is olvasta. A jegyet nagy dühösen a földhöz vágta és a puskatusával belegyömöszölte az áztatott földbe:

— Nem kell nekem, ami nem magyar, nem 48-as.

A kortes nem folytatja tovább a jegykiosztást, hanem piruva távozott. — Beszélnek, hogy a választásra bevont magyar ezredet könyező szemekkel fogadták az öreg emberek, öreg asszonyok.

— Édes gyermekeim — mondták — nem is tudjátok, mennyire örülünk, hogy titeket hoztak ide és nem a németeket.

És ezekkel a jelenetekkel szemben milyen különös ellentét, hogy a magyar fiuknak a magyar helyeken német szóra kellett szót fogadniuk. De jól viselték magukat mindenütt a tisztek csak úgy, mint a legénység. Szépen fönntartották a rendet és nem erőszakoskodtak. Pedig a szolgálatuk sok helyen igazán rettenetes volt. A főváros közelében lévő egyik helyen reggel hét órától éjfélig két óráig, fölváltás nélkül állottak kordont a katonák. Megesett rajtuk a szíve mindenkinek és az egyik paraszember odajárult az alezredes elé, a kinek imígyen szónokolt:

— Hadnagy ur, erissze már haza ezeket a szegény magyar gyerekeket!

De hát a „szegény magyar gyerekeket“ nem eresztették haza. Éjfélig két óráig még szuronyosan a vasútra kellett kisérniük a kormányparti szavazókat, hogy az ellenzékiek valahogy meg ne támadják őket. És a csöndes éjszakában elkeseredve mondogatták a kikisért szavazók:

— Nem elég, hogy egész nap csufoltak, most még szuronyosan kisérnek bennünket!

Pedig szegény bakák mennyivel szívesebben aludtak volna.

— „Feilitzsch-gondolkodás.“ A Nap írja: Tisztán akadémikusan, pártönfölközt szempontról nézve a dolgokat, az ember nem annyira az ellenzék győzelmén örül, mint megdöbben a Tisza István — kiseszűségén. Igen, ez az ilyképpen igen enyhén jellemzett szellemi fejlettség az, a mi a maga váratlanságával egyszerűen elképeszt. Hogy Tisza István nem egyszerű ember, hogy alapjában egy korlátolt vidéki földbirtokos, ezt a választások előtt is tudták, de hogy ennyire mérsékelt eszességű, ezt éppen nem hittük volna. Mert, hogy a választások ezt bizonyítják, az kétségtelen. Ez az ember belement a választásokba a nélkül, hogy a népet, mely elé ügyét

vitte, ismerte volna. Feltette a magyar népről, hogy belemegy az ő tébolypolitikájába, hogy helyeselni fogja november tizenhatalmadikát és a darabantokat. Lehet-e elképzelni rosszabb tömeg-pszichológust, mint ezt a szerencsétlen fiatal embert, a ki azt hitte, hogy Feilitzsch Arthur és Szacellary Gyurka gondolkodásmódja a magyar választóközönségre nézve tipikus. A ki azt hitte, hogy holmi rendről és munkáról szóló szentimentális frázisokkal el lehet bódítani azt a nemzetet, amely alkotmányát, legszentebb jogait látta veszélyben. Arról lehet vitatkozni, hogy becsületes, jöhiszemű ember-e Tisza István vagy nem. De hogy korlátoltabb, kihívóbb miniszterelnök ennél a lángésznek kikiáltott embernél még nem uralkodott Magyarországon, az bizonyos.

A kormány bukása.

Khuen szereplése. — Tisza ő felsége előtt. — Bécsi tervek. — Meghívták Andrássyt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 1.

A kormány bukása a választások első napján befejezett tény volt; a lemondást — mint már szombaton megirtuk — még pénteken este határozták el és most tudódik ki, hogy erről a királynak már szombaton hivatalos tudomása volt. Gróf Tisza István mai kihallgatása csak arra való volt, hogy Tisza további tájékoztató felvilágosításokat adjon és utódot ajánljon. Tisza tegnapi és régebbi kijelentéseivel hiven hatvanhetes alap fentartását és gróf Andrássy Gyula meghívását javasolja. Anélkül, hogy az új helyzet taglalásába bocsátkoznánk, közöljük bécsi tudósítónknak félhivatalosan is megerősített jelentését:

Khuen-Héderváry kihallgatása.

Gróf Khuen-Héderváry Károly rejtélyes bécsi kihallgatása tárgyában ma végre sikerült a valóságot megtudnunk. Gróf Khuen szombaton reggel Bécsbe érkezett és a Sacher-szállóban szállt meg. Még a délelőtti folyamán jelentkezett a kabinetirodában, honnan dél felé értesítést küldtek neki, hogy a király délután két órára várja. Khuen pontban két órákor lépett a király dolgozó szobájába és ott maradt teljes két órán át. Khuen gróf első sorban bejelentette ő felségének a kabinet lemondását és azután szóval előterjesztette az indokolást, illetőleg részletesen előadta a választás eddig ismert és még várható eredményeit; a számadatokat egy magával hozott céduláról olvasta le, mely cédulát a király el kérte és magánál is tartotta. Khuen a jövő teendőik iránt nem tett semmiféle előterjesztést és pusztán a tények elmondására és a minisztertanács határozatának bejelentésére szorítkozott. A király főleg azt tudakolta, hogy miképpen tévedhetett Tisza annyira a helyzet megítélésében és Khuen bevallotta, hogy Tiszát környezet és a budapesti városi intéző elemek felfogása tévesztette meg; a vidék hangulatát nem ismerte eléggé és erre vonatkozólag a főispánok sem adtak

olyan felvilágosításokat, melyek az eredményt csak sejteni is engedték volna. Khuen a király kívánságára további intézkedésig Bécsben maradt és az audencia után átköltözött a magyar minisztériumba.

Tisza a királynál.

(Saját tudósítónktól.) Gróf Tisza István miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett és egyenesen a magyar házba hajtatott, ahol gróf Khuen-Héderváry várta és tudatta vele, hogy a király fél 10 órákor fogadja. Tisza a mondott időben meg is jelent a király előtt és újból bejelentette a lemondást, melyet a király el is fogadott. A lemondott miniszterelnök azt is bejelentette, hogy a kormány memorandumon dolgozik, melyben a helyzetet megvilágítja és a kibontakozás iránt is elmondja a maga nézeteit.

A király megengedte, hogy Tisza az írásbeli lemondó levelet és a memorandumot utólag beterjeszthesse. Tisza ezután előadta, hogy nézete szerint a nemzet csak a lex-Dániel felett ítélte, de a 67-es alapot nem velette el; hite szerint a 67-es alapot fenn kell tartani és Andrássy Gyulát kell megbizni, hogy most már a lex-Dániel kikapcsolásával álljon az ügyek élére és teremtsen új többséget a 67-es alap mellett. A király ezt a nézetet helyesnek találta és felhatalmazta Tiszát, hogy gróf Andrássy Gyulát február hó 3-án délelőttre hívja fel Bécsbe. A kihallgatás közel egy óráig tartott. Tisza a kihallgatás után elment a kabinetirodába és onnan értesítést küldetett gróf Andrássy Gyulának; azután elment a magyar házba és ott a várakozó hírlapírókkal tudatta, hogy a király a kabinet lemondását kétségtelenül el fogja fogadni, hogy az ügyek ideiglenes vezetésével a mostani kormányt meg fogja bizni és hogy gróf Andrássy Gyulának már elment a meghívó. További meghívásokról egyelőre még nincsen szó; ilyenek iránt a király csak Andrássy meghallgatása után fog határozni. Tisza sápadt volt ugyan, de teljesen nyugodt, sőt félhivatalos gárdájával tréfálkozott is, miközben a Budapestre küldendő tudósítást diktálta nekik. A tudósítás elkészülte után tanácskozássra vonult vissza Verthesyvel, az a latere miniszterium első tanácsosával, a ki egész csomó akcióval jelent meg a miniszterelnök-nél. Nyilván a hátralevő kitüntésekről és előléptetésekről van szó, melyeket a miniszterelnök még bucsuzól nyélbe akar ütni és a melyeket Khuen-Héderváry fog Tisza hazautazása után még sebtiben a kabinetirodának beterjeszteni. Gróf Tisza István még ma délután visszautazik Budapestre; bucsulátogatásait a közös kormány tagjainál csak a végleges visszavonulás után fogja megtenni.

Bécsi tervek.

A király, értesülésünk szerint, a magyar válságot el akarja intézni, mielőtt Budapestre jön. A kihallga-

tások Bécsben lesznek és esetleg ott is fogja az új miniszterelnök megbizását kapni. Az a terv, hogy a parlament megnyitja előtt alakuljon meg az új kormány, hogy ez készíthesse el a trónbeszédet, melyben már bent lenne az új kormány iránya és munkaterve.

A nők és a választási mozgalom.

Hogy a trójai háboruban az asszonyi kéz minő szerepet játszott, ha mindjárt istennők személyében is, azt tudja minden gimnazista. Az asszonyi intrika erőssége vagy gyöngesége szerint, majd az egyik közt, majd a másikat véve becses pártfogásukba, változott a háboru sorsa. „Keresd az asszonyt“ végig vonul az egész világtörténelemben. Habár nem is mindig bizonyítható. A most a szó igaz értelmében „lezajlott“ választások alkalmával azonban a magyar nők döntő befolyást gyakoroltak.

Nemcsak otthon, nemcsak a jourokon, nemcsak az 5 órai theákon, hanem kint az utcán, a kortestanyán, a választási gyülekezetekben, sőt a választók lakásaiban egy-egy bájos női alak tűnt fel, amint kért, könyörgött, meggyőzni iparkodott s ha mindez nem használt akkor — fenyegetett. Nemcsak a főváros mágnessé asszonyai és mágnessé kisasszonyai mentek el Nagy János cipész-mester uramhoz s adták tudtára, hogy vigyázzon a szavára, mert a grófnő meg egy-néhány barátnője csak az esetben hajlandó picit kis cipellőinek készítését Nagy uram művészi kezeire bízni, ha Andrássy grófra adja le a voksát, hanem Kossár Istvánné nagyasszony, a legtemperamentumosabb komáromi szekeres gazdáné is erős kezekkel forgatta a csatabárdot s nem igen válogatott szóban, hogy meggyőzze a polgárokat az ellenjelölt használhatatlanságáról, ő, a ki a veséjét és máját is ismeri minden komáromi embernek.

Meg is dicsérte őt az újság fáradhatatlan buzgalmaért egy uriasasszony-nal egyetemben irván róluk a következőképpen:

„A népkarant megnyilvánulásának január 26-i közelmében két asszony magaslott ki a többi közül. Az egyik Kossár Istvánné az ellenzék egyik legtelkesebb asszonya, a ki a szavazás beálltától kezdve, az utolsó percig lótot-futott, szavazót keresve és hozva: lelkes szavakkal az igazság érzetétől áthatva kapacitált, perelőkkel perelt, igazságunkat védte, fáradsággal nem törődve, éhséget nem érezve, erejét nem kimélve, segített az igazság zászlaját győzelemre vinni. Sok ilyen honleányt adjon a magyarok Istene nemzetünknek! — A másik egy előkelő uri ember neje. Ő nem tudott az igazság szavaival kapacitálni; igért s osztogatott csókot, cirógatást, még olyanoknak is, akiktől máskor arcfintorgatva szokott elfordulni. Kommentár felesleges.“

Ehhez hasonlót csak az angol nők életében találunk. Európai országokban nem magától értetődő dolog, hogy résztvegyenek a választásokon. Az angol nők politikai befolyásáról, ami azzal a társadalmi helyzettel függ össze, melyben őket az angol társadalom részesíti, sokat beszélnek azok a regényírók, akik az angol életet festik. Beaconsfield és még előbb az idősebb Thackeray beszélnek olyan hölgybizottságokról, a melyek a választásokra döntő befolyással voltak. Nem ám éppen az öreg és csunya nők akik ezekben a bizottságokban szerephez jutnak és nem is a polgári rendből valók. A büszke angol arisztokratia hölgyei dicsőségnek tartják, ha a választá-

sokon korteskedhetnek. És a devonshirei hercegnő akár csak a komáromi előkelő uri asszony, az ellentábor szavazóit csókokkal igyekezett meggyőződésükben megtántorítani és ezzel az eszközzel sok kartársnője él és élt az angol hercegnőnek.

Dinamitoknak Kolozsvarmegyében.

Ujabb adatok a gyalui lázongáshoz.

— Saját tudósítónktól. —

— február 1.

Több ízben irtunk arról a lázongásról, a mely a gyalui választókerületben az alkotmányos voksolás óta még mindig tart. Legújabb értesülésünk szerint a napokban sok embert le fognak tartóztatni, a kik a lázongás során btk.-be ütköző cselekedeteket követtek el.

Lehetnek izgatásnak és a szenvedélyek vad elfajulásának tulajdonítható az a körülmény is, hogy a zavargás, halálos fenyegetés, verekedés még mindig napirenden van ebben a kerületben, a hol máskor csöndes választások voltak. Most még mindig katonaság tartja megszállva a kerületet, mert attól tartanak, hogy a felizgatott nép, mielőtt elviszik a katonaságot, szörnyű bosszút áll azokon, akiket ellenségeinek hisz.

Nagy feltűnést kelt az a legújabb hír, amely Gyaluból érkezett. A hír szerint a gyalui szolgabíró Csász István csendőrmester nyomozása után kiderítette, hogy Szászfenesen *dinamit merényletre készültek*. A robbanó készülék burkolatát, amit állítólag egy esztergályos készítet, a hatóság meg is találta. Az irányban folyik most a nyomozás, hogy kik akarták ezt a merényletet elkövetni.

Itt említjük meg, hogy *Bácsi Gyula* mérai lelkes kijelentette előttünk, hogy a választás napján éppen az ő csillapító beszédének volt köszönhető, miszerint Gyaluban a nép és a katonaság óriási vérfürdővé nem változtatta a havas tájat. Szép volt tőle.

— **A Tiszapárti városok.** A képviselőválasztás lezajlása után örömmel lehet konstatálni, hogy a Tiszakormány fő támogatói: a városok mind ellenzéki képviselőt választottak. Kivételül csak négy város jelenkezett: Brassó, Sopron, Pozsony, és Temesvár, a németek fészkei. Azonkívül még ketten kerültek melléjük: Nagyvárad és Szeged

I. kerülete, amelynek többsége Tiszapárti képviselőt választott.

Uri lányok a szinpadon.

— Asszonyok intrikája. —

*

Geiger Albert a jeles kolozsvari zeneszerző operettet irt, s a pompás zenéjű új darab valószínűleg már a hó közepe előtt az itteni szinpad lámpái elé kerül. Az őshajú szerzőnek evvel kapcsolatosan egy nagyon fiatalos, igen kedves, és felette poetikus ötlete támadt: megkérte leányövendékeit, hogy szerepeljenek az operettjében. Az ifjú uri hölgyek a legnagyobb készséggel és örömmel ígérték meg a közreműködést, s így a premieren egy csokorra való szép kisasszonyhadat látunk majd a deszkákon. Nehány közülük magánszerepet is vállalt, de legtöbbjük a csoportos, kosztümözött felvonásokban vesz részt s énekel. A darab szövege szerint apácák, nyoszolyó lányok lesznek az ifjú hölgyek, s az előadás érdekességét nagyban fokozza ennek a bájos és ideiglenes kórusnak a megjelenése.

Am a gondolat annyira kitűnő volt, hogy a szerepléshez *meg nem hívott* asszonyok és leányok szívében bimbózni kezdett az irigység, s az előadás köré egyszerre csak intrika fonódott. Egy — egyébként igen szeretetreméltó, — szoknyás klíkk szörnyűlködve kezdett bugni, hogy: miként lehet uri leányokat a bünökkel fertőzött szinpadra bocsátani? Házról-házra járnak még most is a női kortesek, s buzgón agítálnak a fellépés ellen, s a társaságokban most egész kis forradalom támadt. Persze az intrika nagyon asszonyos s így nagyon átlátszó is, — és a Geiger darabjára most még nagyobb szeretettel készülődnek egy uri háznál, a hol a próbákat tartják.

Gorkij.

Nem akasztják föl hanem agyonlövik.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap este Trepov tábornoknál egy íróból és előkelő hölgyekből álló küldöttség járt.

A küldöttség vezetője elmondotta milyen nagy kincse Oroszországnak Gorkij s mit fog veszteni benne korai halálával.

Trepov tábornok válaszképen azt mondotta:

— Maxim Gorkij író a következőkkel vádolják:

1. Lényeges részt vett a mostani forradalmi mozgalomban;

2. ő írta a katonatisztek elleni lázító kiáltványt;

3. fölolvasta az utcákon Gapon proklamációját.

— Mindezekért pedig — fejezte be a generális — halált érdemelt és meg is fog halni.

— Tehát fölakasztják? — kiáltotta a küldöttség szónoka.

Trepov nyugodtan ezt mondta:

— *Nem, hanem agyonlövik...*

*

Érdekes hírek érkeznek ma Gorkij letartóztatásáról. Gorkij letartóztatása nagyban izgalmas körülmények között ment végbe. Két egyetemi hallgató kiment a pályaudvarra, hogy Gorkijt fogadják, de amint a pályaudvarra érkeztek, *rendőrök letartóztatták őket*; a rendőrségen megmotozták őket, vajjon nincs-e náluk fegyver, vagy valami titkos irás.

Együttal Gorkij lakásán is házkutatást tartottak, még mielőtt Gorkij odaérkezett. Még eddig nem tudták megmagyarázni, miképpen sikerült Gorkijnak a pályaudvarról észrevétlenül megmenekülnie. Gorkij azért jött Rigába, hogy beteg barátját, a híres színésznőt láthassa. Nindenki tudja, hogy Gorkij válni akar a feleségétől, hogy aztán ezt a színésznőt feleségül vehesse s letartóztatása különösen azért keserítette el, mert csak azért utazott Rigába, hogy beteg barátjánál tölthessen néhány napot. Letartóztatása után *külön vonaton szállították egy szomszéd állomásra és csak itt kapcsolták kocsiját a pétervári gyorsvonathoz.*

*

A vértanuk klasszikus hazájában, Oroszországban most tudvalevően Trepov az ur. A legnagyobb ur a cár után, sőt talán a cárnál is nagyobb ur, miután az övé a végrehajtó hatalom és a császár is tőle várja hatalmának biztosítékát. Trepov tudja, mivel tartozik állásának és igyekszik is megfelelni annak minden tekintetben. Elsősorban tisztába jutott azzal, hogy neki, ha a cár kegyére érdemesnek akar bizonyulni, elsősorban hóhérszolgálatot kell teljesítenie és egy kis vértől vagy nagyon sok vértől nem szabad visszariadnia. A despoták és a hóhérok mindig megtalálják egymást, sőt egyik a másik nélkül el sem képzelhető. Ki is egészítik egymást szépen s mielőtt az egyik akcióba lép, nyomban fejtűnik a másik, a ki szintén munkához lát. Trepov, a hóhér tehát (nem is szól-

va a vérfürdőről, melyet okozott) eddigelé, a legújabb jelentések adatai szerint háromezer kétszáz embert fogatott el, a kik részben rokonszenveztek a fölkeléssel, részben meggyászolták a halottakat. Trepov szerint gyászolni sem szabad mosi Oroszországban, mert a gyász kifejezései és jelvényei izgatják a tömeget és a nép még azt hihetné, hogy a cár és végrehajtó kezei talán valami igazságtalanságot követtek el.

MÉRLEG

Megbuktak:

a kormánypárti képviselők, az összes törzsfőnökök, a klikkek, a ringek, az érdekszövetségek, az összes főispánok, a bankcézárak, a közös vámterület, az osztrák hadsereg, a főengedélyesek, az összes jogok és bérletek császárszáj, a bizalomszállítók, a megyei kiskirályok, a kerületi zsarnokok, a szemforgatók és hízkelők, a zsebkendőipar, a szavazógép, Wunderbaldinger és Szmolén Tóni lakájok.

gróf Keglevich István és az ő nyomán

Felner és Hellmer, a Gézák és egy rögeszme.

LEGUJABB.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

A Tiszapárt Andrassy ellen.

Budapest, febr. 1. (Saj. tud.) A szabadelvű párt többsége, mely még mindig Tisza örült politikájának hive, kijelentette, hogy Andrassy Gyula grófot nem támogatja ha kormányt alakít. Wekerlét azonban szívesen látnák az új kabinet élén.

Bánffyra haragszik a korona.

Budapest, febr. 1. (Saját tud.) Bécsből táviratozzák, hogy udvari körökből nyert értesítés szerint a király Bánffyt soha sem fogja kihallgatáson fogadni, mert *ő okolja a szabadelvű párt bukásáért.*

Tisza István hazaérkezése.

Budapest, febr. 1. (Saját tud.) Tisza István gróf ma este 7 óra-kor feleségével Bécsből Budapestre

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt, a mai követelményeknek megfelelően berendezett

== vízvezetékszerelő üzlet ==

nyitottam. Elvállalom: fürdőszobák, szagtalan klotzetek és közutak szivattyú-felszerelését, melyeknek pontos javításáért felelősséget vállalok.

Szakmámat 20 éven keresztül Budapesten, mint önálló szerelő folytattam és Kolozsvárt 8 évig nagyobb vállalatoknál dolgoztam.

Mindennemű munkákat saját magam végzek, ugyszintén mindennemű légszesz- és villanycsengő-felszerelést és javítását pontosan és legutányosabb árban.

== Egy évi jókarban tartásért: ==

1 clozett után . 6 korona
1 kagyló után . 3 korona
1 közkut után . 5 korona

1 földalatti fölzáró főcsap után 8 korona
1 fürdő után . . 8 korona

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Szücs János,
vízvezetékszerelő vállalkozó.

vissza érkezett. Az exminiszterelnök haza hajtattott s este sem a szabadelvű pártkörben, sem a pártvacsorán nem jelent meg, bár hívei nagyon várták.

A volt kormánypart az ellenzéken.

Budapest, febr. 1. (Saját tud.) A szabadelvűpárt hetven tagja aláírt egy ívet, amely arra kötelez, hogy az ellenzékre mennek át s opponálni fognak az új kormány ellen.

A király haragszik.

Budapest, február 1. (Saját tud.) A király korábbi elhatározását megváltoztatta s kijelentette, hogy nem jön Budapestre, a kormányválságot Bécsben fogja elintézni.

Az új kormány programja.

Budapest, február 1. (Saját tud.) Ma délután a Nemzeti Kaszinóban Kossuth Ferenc, Széll és Andrássy gróf tanácskoztak, hogy miként lehessen egy koalíciós kormányt alakítani s a kormánynak mi lehetne a programja. A három államférfiu nem tudott megállapodásra jutni.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, február 1. (Saját tud.) A függetlenségi párt sok képviselője, ma a párhelyiségbe értekezletet tartott, amelyen Széll Kálmán és Wlassics Gyula azon akciójával foglalkoztak, amely a 67-es alap megmentését célozza. A képviselők elhatározták, hogy az akcióval szemben egyelőre várakozási álláspontot foglalnak el.

A főváros viharos közgyűlése.

Budapest, február 30. (Saj. tud.) A főváros mai közgyűlésén nagy lármá keletkezett, a mikor a főjegyző bejelentette, hogy a IV. kerületben Tisza Istvánt választották meg országgyűlési képviselőnek. Sokáig tartó abcugolás, pufj, szégyen, gyalázat kiáltások hangzottak fel. Kasics Péter a IX. kerület választási elnökének erőszakoskodása miatt meginterpellálta a polgármestert, Polacsek Sándor pedig Mérő István, a VI. kerület választási elnökének a visszaélései miatt interpellált. Pollacsek a választási elnököt „züllött, piszkos fráter“-nek mondotta.

Az élet regényeiből.

Király leánya a Kis-stáció-utcában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 1.

I. A regény.

Még bizonyára sokan emlékeznek arra a szenzációs szerelmi regényre, melynek első fejezetei Itáliában játszódtak le, folytatása pedig, a sors különös szeszélyéből itt Budapesten szövődik a Kis-stáció-utcában. Az egész világ sajtotját bejárta annak idején egy olasz festőnek, Folchinak a neve. Nem világra szóló alkotásai révén, me-

lyekkel tán megteremtette volna az olasz festészet renaissanceát. Dehogyan. Folchi nem tartozott a kiváló lángelmék közé. Tucat ember volt, azok közül való, akik bővíben vannak Itália kék ege alatt és akiket a Vatikán és Pitti-képtárak látogatói sűrűn találnak Rómában, Firenzében másolván a nagy mesterek remekműveit az idegen államok képtárai részére. Signor Folchi is ezek közül való volt. A közép-szerűségéből nem tudott kiemelkedni és hiába áhitozott ama boldog jövő után, mikor az ő nevét is szárnyára kapja a hír. Végre ez az idő is elérkezett. Folchi, aki különben a férfiszépség ideálja volt, egy napon megbízást kapott Don Carlos egyik rokonától valami arckép restaurálására. A spanyol trónkövetelő nyilván úgy gondolta, hogy ha már nem gazdagíthatja családi képtárát a saját koronás arcvonásával, legalább őseinek kopott fényét ragyogtatja át utódaira.

Igy került Folchi festő Don Carlos házába. A hercegnek volt egy híres szépségű lánya. Egész Itália ismerte Donna Elvirát. Magas, sugár szépségű igazi fejedelmi alak. Donna Elvira addig asszisztált a művésznek, míg végre halálosan belé szeretett. Nem gondolt fejedelmi származásával, nem törődött azzal sem, hogy Folchi már házas ember, sőt serdülő leánya is van. A szép maestro elferdítette a hercegnő fejét és egy nap megtörtént a nagy szenzáció: Folchi megszöktette Donna Elvirát...

II. Az élet.

Ami után a festő áhitozott: elérte, A hír szárnyára kapta nevét, a világ minden ujságjában olvashatta, ha nem is valami híres alkotásával kapcsolatban, de egy szép lánnyal, egy fejedelmi sarjjal együttesen. Odakerült neve a Rigó Jancsik, Mattachichok és Gironok díszes sorába.

Don Carlos, a büszke trónkövetelő, nyomban kitagadta a lányát. Megvonta tőle az apanaszt és kijelentette, hogy többé tudni sem akar róla. De mit törődött mindezzel Donna Elvira? Az övé volt Folchi, a szép Folchi és neki ez fölért az elvesztett hercegi koronával. Elvonult szerelmesével és a haziról elvitt drágaságok immár nem szokatlan értékesítésével egy félreeső délvidéki falucskába.

Azóta hallgatott felőlük a hír. Más világszenzációk szorították le az érdekességek szinteréről Folchiékat. És most már azt hiszik ugye, hogy még mindig ott élnek boldog paradicsomi életet a kies délvidéki falucskában? Dehogyan! Folchi mester és Donna Elvira itt laknak Budapesten a Kis-Stáció-utcában. Itt laknak egy két szobás második emeleti lakásban. Félre a világ zajától, de annál hangosabban egymásközt. A boldog szerelmi kettést ugyanis átalakította az élet nagy regényirója. A kis stáció-utcai kétszobás lakásban ugyanis négyen laknak: Singer Folchi, Donna Elvira, Folchi törvényes hitvese és tizenhétéves szép leánya...

A lakás mindig zárva van. Havonta egyszer megnyílnak az ajtók és Donna Elvira hazahozza egy bankból a számára rendelt csekély kegydíjat. Ebből élnek. De a házbeliek egyebet is tudnak. A kétszobás lakás egyáltalán nem paradicsomba illő jelenetek színhelye. Lármá, csapkodás, sirás sűrűn hallatszanak ki a titokzatos ajtók mögül. Vajjon ilyenek képzelte-e Donna Elvira a házasetlet kísérő zenéjét?...

Zene.

Muzikália.

Irta: Marcato.

I.

Beköszöntőfele.

Ezeknek az elmefuttatásoknak, bírálatoknak, ösmertetéseknek, melyek a fenti gyűjtő cím alatt lapunkban időnként megjelenni fognak, tárgyaik nagyon különfélék lehetnek, de céljuk mindenkor csak egy lesz: a hazai s még inkább a magyar zenének istápolása.

Kitűzött célunk gyámolítani, buzdítani, munkájában elősegíteni valamennyi hazai zeneszerzőnk, valamennyi hazai egyleteinket, testületeinket, intézeteinket, színházainkat s mindama a muzsikával nyilvánosan foglalkozó magánosokat — legyenek ők pilettánsok vagy professzionátusok — kik habár egy porszemmel is iparkodnak hozzájárulni ama szépséges nagy építményhez, melynek homlokzatára a „magyar zeneművészet“ van fölírva. De ép oly kitűzött célunk osztorozni mindent, a mi az idegen s főleg mi reánk, a mi zenénk fejlesztésére oly romboló hatással jár a német muzsika kultiválását célozza. Kell pedig, hogy tegyük, mert itt már a tizenkettedik órája a rohanó időnek, melyben — hiszen számtalanszor elmondták már ezt az ujságok, de azért még sem ismételték eléggé — a magyar zeneművészet fejlesztése érdekében cselekedni kell.

Ez a cselekvés pedig, legszenvedőbb meggyőződésünk szerint csak akkor lesz eredményes, ha egy percre sem tévesztjük el magunk előtt a célt: kizárólagosan és legsovínisztikusabb irányban törekedni a magyar zene művelésére. A mi megint csak úgy érhető el, ha végre a mi fővárosi és vidéki társadalmunk (na meg legfőképpen az ezt irányító budapesti sajtó) tovább nem nagyképszerűsködik, nem imádja a muzsikában csakis azt, a mi idegen (vulgo: német), hanem magyarrá alakul át.

Ezt pedig ma már joggal várhatjuk és követelhetjük. — Hazai zeneszerzőink díszes gárdájának műveiből teljes programot állíthatnak egybe filharmonikusaink éppen úgy, mint a kamara-estélyek vagy jótékony célú hangversenyek rendezői is. Szégyent nem fognak velük vallani. — Ugyan — kérdésbe tesszük — segít-e a magyar zeneművészet emelésén az, hogy a budapesti opera minden héten legalább egyszer Wagner-előadást tart? — hogy a fővárosi s vidéki filharmonikusok Brahms, Haydn, Bach műveit ismételtetik? — hogy kamara-zenészeink majdnem kizárólag idegen szerzők műveit mutatják be? hogy — a mit talán legelőbb kellett volna mondanunk — zeneiskoláinkban a tananyag, alig elenyésző kivétellel ma is német?! Segít-e a magyar zeneművészet emelésén az, ha drága pén-

zen külföldi művészeket igyekszünk ide édesgetni s az ezek által előadott idegen kompozíciókat meghallgatni, az ő idegen — legtöbb esetben német szövegű — dalaikban gyönyörködni?

Mind ezekre a kérdésekre pedig csak egy felelet lehet, a „nem.“

A baj egyszerűen meg van. Hibásak vagyunk ennek előidézésében és fönállásában mindnyájan. Egyesek úgy, mint testületek, a sajtó úgy, mint maga a társadalom, de nem kevesebb mérvben maga az állam, jobban mondva az ennek ügyeit intéző és szolgáló kormányok. Az egyeseknek törekedni kell ép úgy, mint a testületeknek meghonosítani a magyar levegőt a muzsikai világban. A sajtónak nem szabad elősegíteni semmi irányban sem az idegen (vulgo: német), zenének fejlesztését. A társadalomnak egyöntetűen kell eljárni abban, hogy oly zenetanítók vagy zeneintézetek gondjaira ne bizzák a nevelést, melyeknél a tanítás nem kizárólagos magyar szellemben folyik. Végre az államnak megtennie kell legalább annyit a magyar zenéért, a mennyit évenként jónak lát áldozni a lóversenyekre, futballra meg telivérek beszerzésére. Ennyit legalább is megkövetelhetünk egy magyar kormánytól!

Célunk lesz a magyar zene fejlődésének akadályait félrerázni, az orvosságokról gondoskodni.

A NAPLO

előfizetési ára helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona
Fél évre	12 korona
Negyedévre	6 korona
Egy óra	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

A berek-utcai csoda.

Három gyermeket hozott a gólya.

Bő istenáldás.

— Saját tudósítónktól. —

— február 1.

A piros csőrű, hosszú lábu gólya madár ilyenkor télen valahol a délvidéken, pálmák tövében vendégszerepel. A hivatás, a „kötelesség“ gyakran haza szólítja az enyhe tájról s hóviharban, jégben, fagyban mégis megjelenik a kelepelő gólya madár. De a nagy utat nem egyedül teszi meg, egy paksamétát is hoz magával. Pólya volna az, vagy mi a csoda? S benne van egy gyerek. Egy és nem több, mert hosszú az ut, hideg is van, esik a hó, fúj a szél. Kolozsvárott a Berekc-utcában azonban csoda történt. A gólya madár tulsúlylál érkezett oda valahonnan a melegebb hazából. Vagy talán elszámította magát. Lett légyen akár, hogy a csoda megtörtént — egy aszszonyinak egyszerre három pólyát hozott a három pólyában pedig három gyerek volt, két leány és egy fiu.

A leánykák egészségesek mint a makk de a kis fiúnak hiába örült a császár, azt már nem sorozhatja be a k. u. k. regimentbe, mert rövid idő múlva jobb létre szenderült, elment regrutának az anygálok hadseregébe, a hol bizonyára nem német a vezényszó. De pottyanjunk le a poézis pegazusáról s adjuk át a szót a riportereknek, a ki nagy gaudiummal érkezett szerkesztőségünkben a nagy szenzációval:

„Böven megáldotta az ég, — írja a riporter, — Csiki Jánosné 31 éves férjes asszonyt, a ki a Berekc-utca 23. sz. alatt lakik: a mult hónapban, 28-án két leányt és egy fiúnak adott életet. A leányok ma is egészségesek, Viktoria és Anna nevet kaptak a kereszttségben, míg a kis fiu elhunyt.“

A hírhez még csak azt a kommentárt füzük, hogy ha Csikiné véletlenül francia állampolgár neje, ugy becsületrendet kapott volna a bravuros szülészért.

NAPLO.

— Hírek. —

Alkonypir.

Oly hallgatag, borongó,
Oly bus a rengeteg,
Mint a reményefosztott
Tépdőd, nagy beteg.

De azért türi büszkén
S fájdalom szótalan.
Egy árva vád se hangzik,
Hogy fénye oda van.

Csak néha hull az ágról
Fehér, friss hótömeg.
Ilyenkor tán az erdő
Fagyott könnye pereg.

Im alkonyul. Az égbolt
Ölt tiszta rózsaszínt,
Mint amikor magasból
Milliónyi rózsa int.

A sok színes virágszál,
Mit elrabolt a tél,
Tán mind az égbe szállott,
Tán onnan int, beszél.

Mint hogy ha a bús erdőt
Biztatnák édesen:
Leszállunk újra hozzád
Tavaszi éjjelen.

A biztatást megérti
A néma rengeteg.

Szellő csókolja arcon
S hült szive megremeg.

Feleki Sándor.

Alakok a jégről.

*

Kolozsvár, február 1.

Tegnap délfelé hirtelen kisütött a nap s az ablak rámájára erősített Celsius nagy kedvet mutatott az ingadozásra. Ez ujságírói nyelven szólva nagy bajt jelentett az én szegény fejemnek, mert komoly veszedelemben forgott a jég! A csillag, a tükörsima jég, a melyen megszületnek azok a bizonyos alakok, a kik szót kérnek a maguk számára a jégpályán s a kik ugy belekiváncognak e rovatba. És ime érdekeim nem csaltak meg, ma már olvadás van az egész vonalon, olvadás és keserű mélabu... Milyen pompás, hogy a keserű vég tudatában még tegnap délután végig tanulmányoztam az összes alakokat, a kik közül valósággal elbűvölte a szívemet:

A diadalmas jégkirálynő.

— Vajh ki ő és merre van hazája? sóhajtottam a költővel, amikor megpillantottam a sugár szépséget, a ki a legbájosabb mosoly és a legügyesebb fiatal ur kíséretében végigbógnizta a jeget. Nekem senki sem mondta, hogy ő a jégkirálynő, de elég volt egy pillantást vetni a kerekded pikáns arcra, csak látni kellett a gesztenyeszínű szempillák alól kiszökkenő tekintet, a szabályos finomsággal metszett ajkak szélén meghuzódó elragadó mosolyt és a legcsillogóbb fantáziában sem születhetett volna különb jégkirálynő! Bűvös, bájos csillogó jégkirálynő...! Hogy ki volt ő, — tán kitalálják önök? A diszkrécióm tiltja, hogy többet mondjak róla, minthogy nyomában száguldott, bármerre járt is:

A győzedelmes hadsereg.

Mars büszke fia a snájdig hadnagy urtól fel a bozontos mogorva ezredesig itt csikorgott, táncolt a jég hátán, akárcsak a legszilajabb paripán. És miközben a frissen szállt apró hópelyhek fölött a legmerészebb iveket, a legfantasztikusabb karikákat irta le; a villogó szemekből félelmetes tűz lángolt ki, — a leggyengébb volt a tűz az ezredesnél — amelynek fényét, hogyha láttad volna, azt hitted vón, hogy megolvad a jég a tüzes tekintettől, pedig dehogy! a jég állt szilárdan s a kik mégis engedtek a fagyból, csupa mosolygó arc, női tekintetek... Igy hát sokan voltak:

Akik elesetek.

— Oh nem a csatatéren, hanem a jégen, a kemény, kopogós jégen miközben akadt, a ki nagyot vágódott, hogy csak ugy nyekkent: akadt, akivel szemben szelidebb vala a jég és szépen, hízelve szedte le a lábáról. Volt ilyenkor nagy riadalom, kivált ha az elesett a szép nem soraiból került ki, a mi pedig

nem is volt ritkaság. De sebaj — katonadolog — mindig találkozott önteláldozó fiatalember, a ki egy merész irammal ott termett s a legkritikusabb pillanatban felemelte a nőt és visszahelyezte arra a piedesztára, amelyről lebukni még a jégen sem jó... Csakhogy sokan a mosolygók és a pajkosak közül csak azért is elbuktak, hogy egy fekete bajuszos, avagy egy igen simára borotvált képű ur felemelje őket...

Ilyen az élet és ilyenek az erkölcsök a jégen. A többi alakot is bemutatam mind sorra, mert még sokan vannak, akikről tudnék egyet-mást mondani, de majd csak akkor ha fagy...

Y.

* **Béldi Ákos főispánsága.** A szabadelvűpárt bukása s a szövetséget ellenzék győzelme, a mely teljesen átalakította az ország politikai képét, az eddigi rendszert is rekonstruálni fogja. Természetes dolog, hogy a rendszeraáltozással együtt a bukott kormány fegyverhordozói is le fognak tűnni a politikai horizontról. Főleg a főispáni székek fognak sok vármegyében gazdát cserélni. — A kolozsvármegyei közönséget nagyon is érdekli az a kérdés, hogy *Béldi Ákos* főispánnal mi lesz, — megy-e, vagy marad? — Erre a kérdésre a választ természetesen az uj belügyminiszter fogja megadni. — A vármegye közönsége előtt Béldi nem népszerű, sőt az ellenzék soraiban egyenesen unszinpatikus s szívesen látnák távozását. — Lapunk munkatársa tegnap délelőtt a vármegye házában beszélgetést folytatott egy vármegyei főtisztviselővel, a ki jól ismeri a főispán s a vármegye vezetőségének véleményét ez aktuális kérdéstről. — A vármegye házában szintén azt hiszik, — a mit különben a közönség is akceptál — hogy Béldi Ákos a Tisza rezsím alatt nagyon is exponálta magát s ezért *távozását valószínűnek gondolják.* — Tegnapelőtt este egyik kolozsvári kaszinóban illusztris társaságban szintén szóba jött ez a kérdés s ott egy Béldihez közel álló mágnás kijelentette, hogy a főispán maga is el van készülve arra, miszerint az uj kormány, melynek kötelessége lesz felajánlani állását, a *lemondást* el is fogadja. E szerint a közel jövőben főispáni installáció lesz Kolozsvárott.

* **Az influenza.** Pár nap óta ijesztő mérvben terjed Kolozsvárt az influenza. Alig van olyan ház, ahol ne volna beteg. Legmegdöbbentőbb hogy az idén igen veszedelmes influenza járvány dühöng s áldozatokat is követel. Az orvosoknak meglehetősen sok dolgot ad a járvány s figyelmeztetik a közönséget, hogy ne vegye félvállról a betegséget, mely erős kínzó lázzal jár és könnyen fogad föl végzetes komplikációkat. Legtöbb beteget a választásnak van, mert bizony a téli korteskedés, farkasordító hidegben megviselte a legedzettebb fizi-

kumot is. Az epidemiának már csak alighanem az első tavaszi napsugarak vetnek véget.

* **A mentők munkája.** Terhes munkát végeztek tegnap a mentő-állomáson. Nyolc esetük volt a fűgén dolgozó mentőknek, a kik alig győzték a szolgálatot. A rendes kocsin kívül igénybe kellett venniük az ugynevezett pihenő kocsit is, sőt bérkocsit is fogadtak fel, hogy a tegnap történt balesetknél idejekorán segídekezhessenek. Nevezetesebb eseteik voltak a következők: *Elkapta a szekér.* Wagner Olga 7 éves iskolás leányt, a midőn iskolából hazatért a Radák-utca 3-ik szám alatt elkapta egy szekér és a balcombján s a homlokán keresztülgázolt. A sebesültet ápolás alá vették. — *Összeesett molnárlegény.* Fábri József 26 éves molnárlegény a Széchenyi-téren fekvő malomban hirtelenül rosszul leit és összeesett. A rosszulletet szivgörcsök okozták. A mentők a beteg embert csillapító szerekekkel életre támasztották. — *Levágott ujjak.* Réthi József 23 éves mézáros segéd sebes munka közben a balkezéről hüvelyk ujját levágta. Püspöki József 25 éves köműves pedig az egész kezefejét sebesítette meg veszélyesen, a midőn tűzfát hasítgatott. A sebesülteket a mentők köztették be. — *Veszedelmes rabló.* Tegnap reggel 4 óraker egy Kikaker Boldizsárnál alkalmazott 24 éves szolgállegénynek, midőn a kávéház lüvegtábláját védelmező vasredőnyöket lehuza, egyik rolló a jobb lábát odaszoritotta s arról három ujját ledörzsölt. A sebesült szolgát a mentők vették gyógykezelés alá.

* Szerencsétlenség a vasutnál.

Tegnap délután 3 óraker szerencsétlenség történt a kolozsvári vasuti állomáson, melynek áldozata is van Jandrik Béla 21 éves kocsioló személyében. Jandrik a kocsiolásnál segédkezett akként, hogy a gőzmozdony által meglökött kocsikat tovább toltta avagy egy-egy a sinpárra helyezett fahasábal megállította. Tegnap épen megállítani akart két kocsit, a midőn meg sikamlott és a koci kerekei alá került. A vigyázatlan embernek mindkét lábán keresztül mentek a koci kerekei, ugy, hogy darabokban szakította le az izmokát. A mentők bevitték a sebészeti klinikára, a hol térden felül levágják a megsérült lábakat.

* **A jegyzők vizsgája.** A kolozsvári közigazgatási tanfolyamon tegnapelőtt fejezték be az első félévi vizsgálatokat és pedig meglepően szép eredménnyel. A vizsgálatra jelentkezett 35 jelölt közül 34-en nyertek képesítést, köztük egy Mauer Mihály nevezetű kintüntetéses képesítést. Egy jelöltet egy tárgyából a vizsgálat ismétlésére utasítottak. A vizsgálatokon felváltva einököltek Dózsa Endre alispán és Csizsár Gyula vármegyei főjegyző.

* **Kis leány a ládában.** Tegnap éjszaka különös kalandja volt Márszis Juli 14 éves cseléd leánynak, a ki Kovács János cipésznel szolgál a Pata-utcában. Éjjel felé Lovig Kálmán mesterlegény bekopogtatott konyhájába, a mely távolabb esik a család szobájától. A kis leány nem merte kinyitni az ajtót a mire azt az éjjeli lovag betörte. Márszis Juli az ablakon ugrott ki.

A megrémült leány az udvaron egy ládába bujt el, úgy, hogy a később keresésre indult legény nem tudta megtalálni. A cselédleány kivirradtig a ládában maradt, s kellemetlen helyzetében a keze s lába megfagyott.

* **Megálmódott baleset.** A nádasmenti téglagyárban földet raknak a munkások, téglakészítés céljaira. Tegnap történt, hogy egy 72 éves ember, *Dréve Szimion*, ki már csaknem munkaképtelen, a földrakásról lecsuszott és oly szerencsétlenül esett a balkezére, hogy ujjait összezúzta és azonkívül két oldalbordáját is eltörte. A sebesültet a hely színeére kihivott mentők beszállították a sebészetre, a hol gondos ápolás alá vették. Erdekes a megsebesült munkásnak elbeszélése, amely szerint tegnapelőtt megálmódta volna, hogy halálát a földzuhanás fogja okozni.

* **Csárdászó öngyilkos.** Ha vannak szomorú esküvők és szomorú lakodalmak, miért ne lennének vidám és mulatságos öngyilkosságok is? Az ilyenek között is párját ritkító akasztófahumor teszi különösen érdekessé azt az esetet, amely tegnap reggel történt Kolozsvárott. *Béri István* székely szolgaleány, aki egy torda-utcai előkelő urházban belsejében, ma reggel 7 órakor felakasztotta magát a padlason. A hurok nagyon tágra lehetett a torkán, mert szörnyen tudott jajgatni. Kialtázásaira többen felsiettek a padlásra s *Floris Erzsi* szobaleány elvágta a fojtogató kötelet.

— Azért tettem, mert nem szeretsz, mondotta elhaló hangon a leány.

— En, kérdezte meglepetve a leányzó, már hogy mondhatz ilyen, mikor szeretlek?

Ezekre a szavakra a halál torkából kiszabadult szolgaleány sárga arca kipirult, hirtelen felugrott a földről s az időközben előhívott rendőr nagy csodálkozva látta, hogy az „akasztott ember“ összeveri a bokáját s örömben szilaj csárdásra perdül.

* **Verekedő tanoncok.** Két lakatosinas, a kik *Sorger György* lakatosmesternél tanulnak, tegnap a tornavivoda előtti jegen hajba kaptak és pedig annyira, hogy verekedésüknek egyikükre nézve komolyabb következménye lesz. *Orbán Pálnak* hívják a póruhárt inast, a ki *Veinrich Kálmán* 13 éves társával összeszólkkozott. Kemencéhez szükséges vasrostélyokat vittek haza a műhelyből. Egy ilyen rostély közé szorult aztán a jégre lebukott *Orbán Pál* bal mutató ujjja, a melyet tövéből lemetszett. A sérült kezét a klinikán amputálni fogják. A másik lakatosinasnak jobb hüvelykujját sértette meg a vasrostély, de sebesülése nem komoly, mert az első orvosi segélynyújtás után hazabocsátották a sebesültet.

* **Harc a borraivaló ellen.** Amerikában újra működni kezdenek a borraivaló régi ellenségei és valóságos ligát alkottak a gyűlölt és rettenetesen elfajult borraivaló intézmény ellen. A társaság tagjai ünnepelesen megfogadták, hogy sem pincérnek, sem portásnak s általában senkinek sem adnak többé borraivalót. *Joh-Missouki* államban akadt egy politikus is, aki törvényt akar hozatni a borraivalóadás ellen. Javaslatára szerint a borraivaló hibeit 200, márká pénz büntetéssel sújtánák. A borraivaló elleni harc tulajdonképeni oka az, hogy egyes emberek borraivaló követeléseit kielégíthetetlenek. Egy amerikai portás méltóságán aluinak tartja, hogy egy márkánál kevesebb borraivalót elfogadjon, a kalauz pedig legalább két márkára számít. A legkisebb étkezőben ötven fillerre számít az éthordó; előkelőbb helyen 3—4 márkára reflektál a pincér, ha pedig egy társaság ebédel vagy vacsorázik, úgy a borraivalónak husz márkára kell rugni. Egy szállóbeli főpincér 30—40 márkát hajt be a vendégein s ha kevesebbet kap, a sárga földig nézi le a takarékos — szerinte smucig — embereket. Ilyen főpincér gyakran háztulajdonos, — földbérlet, aki vagyonát az óriási borraivalókból harácsolta össze. — Ezek ellen száll sikra az amerikai liga, hogy milyen sikerrel, az még kétséges.

x **Láttá-e Ön már a Rónai „Európa“ kávéházában a Lefkovits-féle új billiárd asztalokat?**

Az ál-Rudolf trónörökös.

— Saját tudósítónktól. —

A nép még mindig készpénznek veszi a legendákat, a miket vakmerő szélhámosok *Rudolf trónörökös*ről terjesztenek, hogy a hiszékeny nép nyakán annál kényelmesebben élősködhessenek.

*Liptószentmiklós*ról írják most, hogy *Gregor György oláhdubovai* jómódu gazdához e hó 13-án este beállított egy jól öltözött idegen, a kinek ruhájáról csurgott a víz. Egész testében dideregve szállást kért. *Gregor felesége* a meleg kandallóhoz ültette, ruháját kiszáritotta, s meleg étellel kínálta meg. Feltűnt *Gregor*knak, hogy a vendég átázott ruhája alól fényes, gombos, aranyszínű és érdemjelekkel díszített katonazubbony látszik ki. *Vacsora* után az idegen maga mellé ültette a gazdát és feleségét s miután lelkükre kötötte, hogy kilétét senkinek el ne árulják, bizalmasan elmondta, hogy ő senki más, mint *Rudolf trónörökös*, a ki az igazságos *Mátyás király* módjára évek óta bejárja az ország minden zugát, hogy majd király léteire ismerje népet. Elmondta továbbá, hogy az öreg király májusban le fog mondani, és akkor ő veszi át a trónt. *Gregor*ék megrendülve hallgatták a

német-cseh kiejtésű tót beszédet. Az áll-trónörökös arra kérte őket, hogy tartsák el őt három napig, a míg jól kipihenve magát, tovább folytathatja titokzatos utazását, ő majd ezerszeresen meghálálja jótéteményüket.

*Gregor*ék az idegent három napig tejből-vajból fűrésztöttek. Harmadik nap reggel — csikorgó hideg lett — a vendég elmondja, hogy ideje lejárt, tovább kell haladnia, pénzét téli kabátjával együtt elvesztette, cipője, sapkája rongyos, kérte *Gregor*ékat, hogy szerezzenek neki meleg ruhát és 200 forint utiköltséget, ő majd májusban huszezer forinttal fogja ezért őket megjutalmazni.

*Gregor*ékat elkábította az ígért kincs, az összes megtakarított pénzüket 47 forintot az asszony magához vette s tüstént indult *Rózsahegy*re a ruhákat bevásárolni, a gazda pedig az istállóból kivezette két ökrét s utnak indult *Felső-Kubin* felé, hogy ott eladja. Utközben ismerős mézáróssal találkozott s ökreit annak adta el 180 forintért. Az asszony pompás hosszú téli kabátot vett 25 forintért, egy pár téli cipőt 8 forintért, és egy meleg bárányszőr-sapkát 4 forintért s 10 forintot még vissza is hozott. Este felé a gazda is megjött s a 180 forintot a bírő jelenlétében akarta magas vendégének átadni, mire ez azt felelte: — Nem bánom ha a bírót elhívjátok, de akkor a 20 ezer forint jutalomnak a fele a bíróról lesz. Erre *Gregor*ék elhallgattak s az asszony a 180 forintot a trónörökös ingébe bevarrta, nehogy ismét elveszítse. A fenmaradt 10 forintot kezébe adták, azonkívül ellátták őt elemozsiával, egy palack borral és egy sült tyukkal. Az áll-trónörökös ekkor a fényes zubbony felső zsebéből egy német írást vett ki s átadta *Gregor*nak azzal, hogy május 1-én jelentkezék az adóhivatalnál s az írás felmutatására megkapja a 20 000 forintot; azonkívül 10 évig fel van mentve az adófizetéstől. A házigazda könyezve bucsuzott el magas vendégétől s egyik szomszédjával szánon vitte el késő este *Rózsahegy*re.

Másnap adószedő állított be *Gregor* házába; ez azonban előállt a kapott német írással, a mely egy ócska német végzés. A csalásra rájöttek s most keresik a trónörökösöt, a kinek nyoma veszett; de kapott ruhája révén talán kézrekerül.

MULATSÁG.

+ **Az izraelita nőegylet bálja.** A kolozsvári izraelita nőegylet ezidei bálját február hó 21-én rendezte a Newyork-szálló földszinti nagytermében. Ez alkalommal a nagyarányúnak ígérkező estély tombolával lesz egybekötve. A jótékony célra való tekintettel a nőegylet ezúton kéri a közönséget, hogy az e célra felajánlott tombolatárgyakat *Neuberger Zsigmondné* urnőnek (*Ferenc József-ut 15. szám*) küldje be, ki is azokat a nőegylet nevében halás köszönettel fogja nyugtázni.

SZINHÁZ

Színházi napló.

Szombaton Elnémult harangok. (B. 112 páros sz.)

Vasárnap d. u. A modell.

Este Elnémult harangok. (B. 113 páratlan sz.)

○ **Darabváltozás.** *Fehér Olga* betegsége miatt a *ma estére* hirdetett *Cigány báró* előadása elmarad s helyette *Mongodin ur felesége* című vigjáték kerül színre. Ugyanezt a darabot játszik holnap este is.

Jdegenek naplója.

— Kik érkeztek ma Kolozsvárra? —

— február 1.

New-York szálloda. *Báró Bornemissza Lipót* birtokos *Maros-Illye*, *Boháry Zoltán Dénes* igazgató *Budapest*, *Gaal Gyula* és neje birtokos *M.-Kályán*, *Koblicsek August* kereskedő *Grätz Pál Mária* tanítónő *Szamosújvár*, *Folyovich József* közjegyző jelölt *Nagyenyed*, *Móritz Mihály* kereskedő *Marosludas*, *Zellig Dávid* birtokos *Nagy-Ilonda*, *Goldstein Lipót* kereskedő *Budapest*, *Szegfű Ferenc* kereskedő *Budapest*, *Gödry Lajosné* gyógyszerésznő *Dicsőszentmárton*, *Szilágyi Kálmán* birtokos *Hadad*, *Schöffner Gyula* kereskedő *Budapest*, *Rosenfeld Brún* kereskedő *Szucsák*, *Steiner Emánuel* kereskedő *Beri*, *Silberstein Izidor* kereskedő *Gyalu*, *Freid Zoltán* joghallgató *Bicske*, *Ursza Endre*, joghallgató *Békés Csaba*, br. *Jósika Kálmán* író *Budapest*, *Ádám A.* kereskedő *Beri*, *Weiber Ede* mérnök *Budapest*, *Krapf Jakab* kereskedő *Gyulafehérvár*, *Schmidt Jakab* birtokos *M.-Bagót*, *Marosi Béla* kereskedő *Budapest*.

Központi szálloda. *Szentiványi István* jószágigazgató *Ladamos*, dr. *Weszely János* ügyvéd *Csucsá*, *Bartha Lajos* esperes *Szászrégen*, *Szaloczk Borbála* magánzó *Zala*, *Bely Andor* joghallgató *Győr*, *Ottó Hermann* utazó *Mülheim*, *Schön Lajos* utazó *Budapest*, *Poigár Vilmos* utazó *Budapest*, *Reitzer Emil* utazó *Bécs*, *Fischer János* mérnök *Bécs*, *Máy János* utazó *Brassó*, *Levitus S.* utazó *Bécs*.

Pannonia (Feszl) szálloda. Dr. *Csák István* ügyvéd *Debrecen*. *Veisz Viktor* utazó *Budapest*. *Kovács István Almás*. *Ronay Ignác* utazó *Kiskunfélegyháza*. Dr. *Tulkan György M.-Gy.-Monostor*. *Czettel Fülöp* utazó *Arad*. *Márk Dániel* vasuti hivatalnok *Nagyvárad*. *Goldman A.* utazó *Temesvár*. *Bocskay B.* és neje *Kolozsvár*. *Hegner Ágoston* utazó *Trieszt*. *Meyer Rezső*. *Körözi Sándor* utazó *Zürich*. *Fridmann Sándor* utazó *Budapest*. *Munk Lajos* utazó *Budapest*. *Strasser Izidor* utazó *Budapest*. *Grün Gyula* utazó *Bécs*. *Várnay Bertalan* joghallgató *Szalonta*. *Mikszics Béla* joghallgató *Csene*. *Krántz Gábor* és *Benkő Elemér* ügyvéd *Marosvásárhely*.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája Kolozsvár, Jókai-utca 15.

Telefon-sz. 379.

Elvállal és készít mindennemű nyomdai munkákat a legzölésesebb kivitelűen. Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és szolid árban teljesíttetnek.

Biásini-szálloda. Tolekán Márton birtokos Marosbogát, Topelka Toma ügyvédjelölt Budapest, Dekmán Dezső ügyvédjelölt Rimaszombat, Lipai Róth Ottó hirlapíró Budapest, dr. Dávid György ügyvédjelölt Ab-rudbánya, Botha József és neje kör-jegyző Kolozsborsa, Mácsay N. jog-szigorló Nagy-Mágos, Gáll Albert birtokos Szilvás, Weres János pos-tamester Bánfihunyad, Rátz György tisztviselő Mányaméfalva, Komlósi Gábor utazó Budapest, Wiener Jenő utazó Budapest, Szabó Emil tanár Balászfalva, Manoszierotti Amande ügyvédj. Fiume, Goldglancz Gábor és neje birtokos Zilah, Fülöp Gyula birtokos Egerbegy, Nagy József ma-gánzó Szászváros.

Főszerkesztő: DR. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN.

Kiadó: „NAPLO“ hirlapkiadó-vállalat.

NYILTTER

Reggelig nyitva.

A Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjjel után

friss korhelyleves és valódi szepesi tormás virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávész.

Reggelig nyitva.

ÖSZI ALBERT

ékszer és óra nagy-
raktára, Kolozsvárt,
Wesselényi M.-u. 2.
nagy választék ezüst
árúkb. — Javítások
felvállaltatnak.

Cégtáblákat

Üvegre, vászonra és
bádoglemezre igen ol-
csó árak mellett készít

BELLEVÁRI MIHÁLY
Kolozsvárt
Kossuth-Lajos-utca 7.

Telefon 395. **Ma nyílt meg Ma**

Üzlet és Műhely

Tivoli-utca,
báró Bánffy-
palota

**UNIÓ-
gőzmosoda**

Sécfalvi Gyártás Juliska

Balaton kávéházába Em-
ketér, a far-
sangi idény alatt
naponta éjjel
után

**friss korhelyleves, valódi sze-
pesi tormás virsli és kassai
sonka kapható.**

**A mulató közönség talál-
kozó helye. Reggelig nyitva**

A NAPLO telefonszáma
Szerkesztőség: 379.
Kiadóhivatal: 379.

Prim-hegedüs, aki jól hegedül és kottista is, körutra kerestetik, jó fizetés és mellékkereset mellett. — Bővebbet a „Pannonia“ szállodá-
ban 11 ajtó.

REGÉNY.

Jézset.

— Regény. —
Irtá: Elzéar Pierre. 17

— Nem hiszem, hogy volt ná-lamnál boldogabb ember a világon. Boldogságom csak növekedett mind-
addig, míg egyszerre elvesztettem őt. Mindenkit elragadott, nemcsak engem, közönséges, tanulatlan em-
bert, hanem Jean urat is, ki pedig tudós volt; senkit nem hagyott kö-zönyösen. Nem egyszer láttam, hogy Boïsmarin összeakarta őt szidni, mert meggondolatlan volt néha, de soha sem sikerült neki. Tekintete oly kedves volt, hogy elfojtott min-
den szemrehányást. Sokszor mon-
dogattam magamban, megrészegülve a boldogságtól, „ez nem tarthat soká, ez az órási boldogság.“ És igazam volt, fájdalom nem tartott soká. Roger meghatottan hallgatta. A fiatal férj emez imádata és gyön-gédsége elfelejtette az emberrel, kissé darabos modorát.

Hosszu szünet után felnézett Peyrel.

— De hát hova jutottunk?
— A kis Bégles utcába. Egy öreg barátom lakik itt.
— Ki az?

— Pyrame.
— De hiszen őt én is ismerem, volt néhányszor nálunk. Ő kézbe-sítette bátyja üzeneteit. Derék em-
ber. De a rettenetes eset óta nem láttam őt újra. Szeretném látni.
— Epen itt vagyunk háza előtt, mondá Roger s kinyitotta az ajtót.

IX.

Nem volt senki a nagy szobában. De a szomszéd szobából áthallat-szó zajból lehetett következtetni, hogy itthon van a ház lakója és tényleg, mikor benyitottak egy kis fülkébe, ott találták Pyrameot. Ki-csit zavarba hozták látogatásukkal, mert nem szokott vendégeket fo-gadni. Mély tisztelettel szorongatta Roger és elpirult egy kicsit mikor Peyrel üdvözölte.

— Nem akarjuk zavarni, kedves Pyrame, mondá Roger. Látom, hogy nagyon el van foglalva. Csak ne-hány szót akarok beszélni magával.

— Menjünk inkább a nagy szo-bába, könyörgött Pyrame.
— Dehogy, majd csak itt ülünk le. Látom megint visszatért előbbi életmódjához, folyton tevékeny. Mit mesterkedik most?

— Csizmát csinálók.
— Ön cipész? — kérdezte Pey-rel.

— Dehogy, de egy kicsit értek mindenhez. Emlékszek Roger ur, mikor kicsi volt, faragtam önnek kis emberkéket? Lusta ember va-gyok én uram, nem tudok folyton egy munkával foglalkozni. Inkább éhen halnék, semhogy ne mehes-sek ki akkor, mikor nekem tetszik. Legény ember vagyok, de ügyes. Minden, a mit itt lát, az én kezem munkája. Pénzre nincs is szüksé-gem. A mit elakarok készíteni, az

már fejlődik, alakot ölt agyamban, a kivétel már gyerekjáték.

Ez az ártatlan beszélgetés meg-nyugtatta a látogatók idegeit. De azért kihallatszott ebből az elfogu-latlan beszélgetésből, hogy mind a hárman egész más dolgokra gon-dolnak.

Hosszu szünet állt be a beszél-
getésben. Pyrame hosszan fürkésze-
ve nézte fiatal gazdáját.

Roger megértette tekintetét és felelt is.

— Peyrel ur is elhiszi, hogy Jean nem lehet bűnös. Remélem jó se-gítő társam lesz az igazi tettes nyo-mozásában. Tudom, fájdalmas le-het ez neki, de azt hiszem minden becsületes ember kötelessége egy ártatlan ember hirnevén esett folt kiköszörülése és azt hiszem, Pey-rel urra bizton számíthatok.

— Bizhat bennem! — felelt ben-sőséggel a kereskedő; ha ön elha-tározta bátyja ártatlanságát bizonyi-tani, nekem viszont nincs föbb vá-gyám Helén gyilkosát megbüntetni. Hiszen elrabolták életemet, boldog-ságomat, azt a nőt, kit a világon legjobb szerettem s belenyugod-jam ebbe? Mit csináljak? Akkor rám erőszakolták a hallgatást, el is itél-ték Jean Guibmaint. Ez csak újabb fájdalom volt reám. De most meg-jelent ön, Roger ur, felébresztett fásultságomból, ön barátjának ne-vezett, ígérem önnek hogy érdemes leszek erre a névre?

A két férfi kezét fogott; Pyrame meghatottan nézte őket.

— Ah Istenem, mondta az öreg, mily szerencsétlenség, hogy ön ké-sőn érkezett!

(Folytatjuk).

= Napló =

független politikai napilap

előfizetési ára:

Egy évre . . .	24 korona
Fél évre . . .	12 korona
Negyed évre . . .	6 korona
Egy hóra . . .	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

Kapható a dohányüzletekben és minden elárusítóknál.

Mielőtt a nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását ismételten kérném, elsősorban bocsánatot kérve, miután a Redoute-házból átköltöztem nem szolgálhattam azzal a munkával, mivel 6 évi ott létem alatt; oka pedig az volt, hogy míg a jelenbeli modern berendezésű műhelyem beállítottam sok anyagi áldozatomban került, mivel gépezeteim háromszor is cseréltem, hogy a n. érdemű közönség igényeit legmesszebb menő kívánalmáig kielégíthessem. Kérve tehát a n. érdemű közönség becses pártfogá-sát e vállalatomban, mert minden igyekezetem odafordítom, hogy pontosan és lelki-ismeretesen olcsóért kiszolgálhassam. — N. érdemű közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel: **Klein Ferencz**, Unio-mosoda tulajdonosa.

Üzlet: Unió-utca 24.
Telefon 395.

Egy butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban.

Stolcz Vincze

aranyműves
Mátyás király-tér 12. sz.

Készít új munkákat, átalakításokat valamint javításokat.

Ékszer, zálogjegyeket, tört aranyat és — ezüstöt vesz. —

Új cipész-üzlet.

Széchenyi-tér 26. sz. a Benigni-féle házban a mai kor legmagasabb izlésének és minden igényeket kielégítőleg új **cipészüzletet** nyitottam. Felelősség mellett készítek úgy női, mint férfi cipőket mérték után.

A nálam készült cipőket díjtalanul javítom.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Salamon Lázár

divat cipész-mester.

ÚJ ÜZLET!

Karácsonyi és Újévi bevásárlásait

a **FRIEDMAN M.-féle** üzletben Deák Ferencz-utca 5 szám alatt.

== szerezze be. ==

Zománcozott kék edényekben nagy választék konyhaberendezések, üveg-árak, china-ezüst különlegességek ugyszinte sok más disztárgyak stb. — Vidékre megrendelések pontosan eszközöltnék.

Nagybani vevők nagyobb ár-engedményben részesülnek.

Pontos kiszolgálás!

SZOLID ÁRAK!

SZÉCHENYI KAVÉHAZ

Széchenyitér 27. szám alatt
kényelmes mulatóhely

legjobb minőségű borok és kőbányai sörök ugyszinte hideg büffe kapható. — Számos látogatásért esedez

JÓZSA BENJÁMIN
tulajdonos.

Szolid kiszolgálás.

IZSÁK MÓR

férfi szabó terme,
Mátyás Király-tér 19. emelet.

Nagyrabecsült rendelőmet van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy kitűnő minőségű fekete salon, hazai és valódi angol és skót szöveteim vannak raktáron, amelyekre nb. rendelőim szives figyelmét felhívom.

Kiváló tisztelettel
Izsák Mór.

Eladó házastelkek, szőlők és szántóföldek!

1. Dézma-utca és Pap-utca sarkán üres telek egészben vagy részletekben.
2. Rudolf-út 31. számú házastelek egészben vagy részletekben.
3. Árpád-út 8-ik számú házastelek, pék-üzlettel.
4. Magyar-utca 83. számú házastelek, pék-üzlettel nagy kerttel, gazdasági épületekkel.
5. Nádas-terében egy drb. szőlő a közép lábban.
6. Brétfő- és Nádas-tere szőlők alatt uthosszában egy vonalban levő szántóföld, 40 telekre felosztható, egyenkint 222 négyszögöltre, sőt nagyobb telkekre is felosztható, vasuti, téglagyári, gyufagyári munkásoknak igen alkalmas, valamint a külvárosi földeszeknek is. Értekezhetni: **Rucska Lajos** tulajdonossal Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 9. szám.

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinczéből palaczkozva és hordóval olcsón eladók.

Asztali borok 90 fillér, 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telefon szám 531. Üvegek visszavétnék.

Kalapkészítő műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Kolozsváron Széchenyi-tér 17. szám alatt kalapkészítő műhelyt nyitottam.

Elvállalok kalap ujjáalakítást, tisztítást és cylinder vasalásokat és minden e szakmába vágó munkákat jutányos árak mellett.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását előre is kérem, bátorkodom megemlíteni, hogy eddig is Kolozsvárt, Széchenyi-téren egy kalap üzletben öt éven át, a közönség legnagyobb meglepedésére dolgoztam és ezt kiérdemelni ezután is igyekezni fogok.

Tisztelettel:

SZABÓ JÁNOS, kalapos.

Hideg büffe.

Wesselényi Miklós-utca 25 sz. a. egy, a jelenkor igényeinek minden tekintetben megfelelő, csinosan berendezett

BODEGÁT

uyítottam. — Becses pártfogást kér tisztelettel

Barabás Ede.

Hideg büffe.

☛ Telefon-szám 399. ☚

STERN JÓZSEF

liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy **STERN JÓZSEF** liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valóságáról meggyőződni.

A legjobb Tűzifát ajánljuk házhoz szállítva

4 köbméter I-ső minőségű bükfát	24 koronáért
4 köbméter I-ső minőségű hántott fát	20 koronáért

Megrendelhető Szentegyház-utca I. szám alatt.

Tisztelettel

Mayer Sámuel és Társa

szállítási iroda és tűzifakereskedés.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház).

Zongorák, pianinok, harmoniumok és cimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserélését, javítását, hangolását, helyhen és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!